

UNIVERSITETET I OSLO

Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet

Deleksamen i: MEK1100 — Feltteori og vektoranalyse.

Eksamensdag: Fredag 29 mars 2019.

Tid for eksamen: 14:30 – 16:30.

Oppgavesettet er på 4 sider.

Vedlegg: Formeltillegg på 2 sider.

Tillatte hjelpeemidler: K. Rottmann: Matematische Formelsammlung,
godkjent kalkulator.

Kontroller at oppgavesettet er komplett før
du begynner å besvare spørsmålene.

Det er 16 spørsmål. Alle spørsmålene teller like mye. Det er bare ett riktig alternativ på hvert spørsmål. Dersom du svarer feil eller lar være å svare på et spørsmål, får du 0 poeng. Du blir altså ikke “straffet” for å gjette. Krysser du av mer enn ett alternativ på et spørsmål, får du 0 poeng.

Oppgave 1. Du sitter på en karusell som roterer med omløpstid 2π s. Du ønsker å oppleve en sentripetalakselerasjon på 2 m/s^2 . Hvor stor avstand fra rotasjonsaksen må du ha?

- a) $2\pi \text{ m}$ b) 2 m c) $2\pi^2 \text{ m}$ d) $\frac{2}{\pi} \text{ m}$ e) $\frac{2}{\pi^2} \text{ m}$

Oppgave 2. Hva er gradienten til $f(x, y, z) = xy \sin z$?

- a) $y \sin z \mathbf{i} + x \sin z \mathbf{j} + xy \cos z \mathbf{k}$
b) $y \sin z + x \sin z + xy \cos z$
c) $x \mathbf{i} + y \mathbf{j} + \sin z \mathbf{k}$
d) $x + y + \sin z$
e) $x \sin z \mathbf{i} + y \sin z \mathbf{j} - xy \cos z \mathbf{k}$

Oppgave 3. Et konservativt kraftfelt $\mathbf{F}$ har et skalarpotensial V . Hva er den fysiske enheten til potensialet V ?

- a) m   b) Det er dimensjonsløst.   c) N   d) N m   e) $\frac{\text{N}}{\text{m}}$

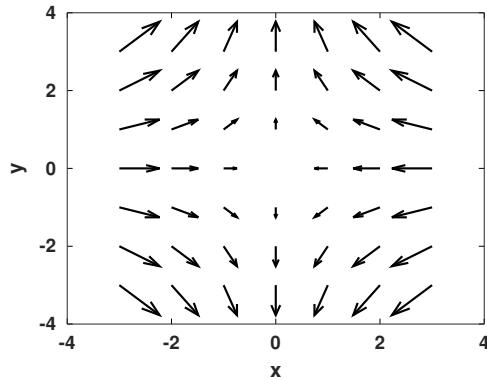
Oppgave 4. Et terreng er gitt ved vertikal høyde $h(x, y) = b \cos \frac{\pi(x^2 + y^2)}{4b^2}$ hvor b er en konstant, xy -planet er horisontalt, x peker mot øst, y peker mot

(Fortsettes på side 2.)

nord og z peker oppover. Hva er den retningsderiverte til høyden i retning nordøst i punktet $x = y = b$?

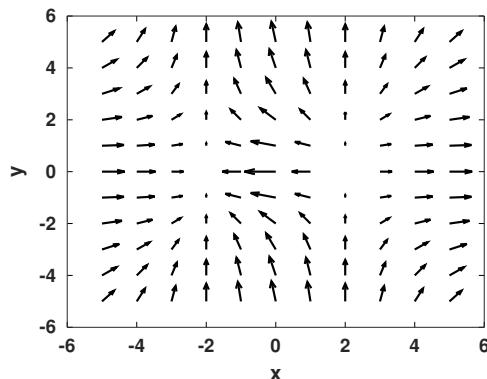
- a) $\frac{\pi}{\sqrt{2}}$ b) $-\frac{1}{\sqrt{2}}$ c) $-\frac{\pi}{\sqrt{2}}$ d) 0   e) $-\pi$

Oppgave 5. Hvilket vektorfelt svarer dette pileplottet til?

- a) $y\mathbf{i} + x\mathbf{j}$ b) $x\mathbf{i} + y\mathbf{j}$ c) $-x\mathbf{i} + y\mathbf{j}$ d) $-y\mathbf{i} + x\mathbf{j}$ e) $y\mathbf{i} - x\mathbf{j}$

Oppgave 6. Hvilket vektorfelt svarer dette pileplottet til?

a) $\frac{x^2 - 4}{x^2 + y^2 + 4}\mathbf{i} + \frac{y^2}{x^2 + y^2 + 4}\mathbf{j}$

b) $\frac{x^2 - 4}{x^2 + y^2 + 4}\mathbf{i} - \frac{y^2}{x^2 + y^2 + 4}\mathbf{j}$

c) $\frac{x^2 + 4}{x^2 + y^2 + 4}\mathbf{i} + \frac{y^2 + 4}{x^2 + y^2 + 4}\mathbf{j}$

d) $\frac{x^2}{x^2 + y^2 + 4}\mathbf{i} + \frac{y^2 - 4}{x^2 + y^2 + 4}\mathbf{j}$

e) $\frac{x^2 - 4}{x^2 + y^2 + 4}\mathbf{i} + \frac{y^2 - 4}{x^2 + y^2 + 4}\mathbf{j}$

Oppgave 7. Hva er divergensen til vektorfeltet $\mathbf{v} = \frac{-y\mathbf{i} + x\mathbf{j}}{x^2 + y^2}$ utenom origo?

- a) $\frac{2(-y\mathbf{i} + x\mathbf{j})}{x^2 + y^2}$ b) $\frac{2xy(\mathbf{i} - \mathbf{j})}{(x^2 + y^2)^2}$ c) 0   d) $\frac{4xy}{(x^2 + y^2)^2}$ e) $\frac{-4xy}{(x^2 + y^2)^2}$

Oppgave 8. Hvilken av følgende alternativer er en strømfunksjon til vektorfeltet $\mathbf{v} = \frac{-y\mathbf{i} + x\mathbf{j}}{x^2 + y^2}$ utenom origo?

- a) $x^2 + y^2$ b) $\sqrt{x^2 + y^2}$ c) $\ln \sqrt{x^2 + y^2}$ d) $\ln(x^2 + y^2)$ e) Har ikke strømfunksjon.

Oppgave 9. Hvilket av følgende alternativer beskriver strømlinjer til vektorfeltet $\mathbf{v} = \frac{-y\mathbf{i} + x\mathbf{j}}{x^2 + y^2}$?

- a) Linjer   b) Spiraler   c) Parabler   d) Sirkler   e) Hyperbler

Oppgave 10. Hva er virvlinga til vektorfeltet $\mathbf{v} = \frac{-y\mathbf{i} + x\mathbf{j}}{x^2 + y^2}$ utenom origo?

- a) $\frac{2\mathbf{k}}{x^2 + y^2}$ b) $\frac{-2\mathbf{k}}{x^2 + y^2}$ c) 0   d) $\frac{-2}{x^2 + y^2}$ e) $\frac{-2\mathbf{k}}{(x^2 + y^2)^2}$

Oppgave 11. Hva er sirkulasjonen til $\mathbf{v} = \frac{-y\mathbf{i} + x\mathbf{j}}{x^2 + y^2}$ rundt sirkelen $x^2 + y^2 = R^2$?

- a) $2\pi R$ b) πR^2 c) πR d) 2π e) $\frac{2\pi}{R}$

Oppgave 12. Hva er akselerasjonen til en partikkel som beveger seg i henhold til hastighetsfeltet $\mathbf{v} = \frac{-y\mathbf{i} + x\mathbf{j}}{x^2 + y^2}$?

- a) $\frac{-y\mathbf{i} + x\mathbf{j}}{x^2 + y^2}$ b) $\frac{-x\mathbf{i} - y\mathbf{j}}{(x^2 + y^2)^2}$ c) 0   d) $\frac{-x\mathbf{i} - y\mathbf{j}}{(x^2 + y^2)^3}$ e) $\frac{-x\mathbf{i} - y\mathbf{j}}{x^2 + y^2}$

Oppgave 13. En flate er gitt ved $z = \sin x + \cos y$. Hvilket alternativ er en normalvektor til flaten?

- a) $\mathbf{k}$ b) 0   c) $\cos x\mathbf{i} - \sin y\mathbf{j} - \mathbf{k}$ d) $\cos x\mathbf{i} - \sin y\mathbf{j} + \mathbf{k}$ e) $\cos x\mathbf{i} - \sin y\mathbf{j}$

Oppgave 14.

Ei elv renner i x -retning med strømningshastighet $\mathbf{v} = c(a^2 - y^2)(b^2 - z^2)\mathbf{i}$ innenfor tverrsnittet $-a \leq y \leq a$ og $-b \leq z \leq 0$. Her tenker vi oss at xy -planet er horisontalt, y -aksen er orientert på tvers av elva, og z -aksen peker oppover. Hva er den integrerte fluksen av strømningshastigheten (også kjent som volumfluksen) gjennom et tverrsnitt av elva?

(Fortsettes på side 4.)

- a) 0   b) $\frac{16}{9}a^3b^3c$ c) $\frac{4}{9}a^3b^3c$ d) $\frac{8}{9}a^3b^3c$ e) $\frac{4}{3}a^3b^3c$

Oppgave 15. I elva beskrevet i forrige oppgave plasserer vi en terningformet netting med sidekanter B sentrert midt i elvas tverrsnitt, ($y = 0, z = -b/2$), Vi antar at $B < b$ og $B < 2a$ slik at den terningformede nettingen er fullt nedsenket i vannet. Vi kan tenke oss at nettingen utgjør et oppdrettsanlegg for fjell-ørret. Vi antar at vannet strømmer gjennom nettingen uten å bli forstyrret. Hva er den integrerte fluksen av strømningshastigheten (volumfluksen) ut av netting-terningen?

- a) B^3 b) 0   c) $c(a^2 - \frac{B^2}{12})(b^2 - \frac{B^2}{12})\frac{B^2}{2}$ d) $6B^2$ e) $\frac{2}{9}a^2b^2B^2c$

Oppgave 16. Dersom strømningshastigheten $\mathbf{v} = c(a^2 - y^2)(b^2 - z^2)\mathbf{i}$ måles i m/s, lengde måles i m, og tid måles i s, da må konstanten c måles i:

- a) $\frac{1}{\text{m}^2\text{s}}$ b) $\frac{1}{\text{ms}}$ c) $\frac{1}{\text{m}^3\text{s}}$ d) $\frac{1}{\text{s}}$ e) $\frac{\text{m}}{\text{s}}$

SLUTT